

Nadalje nam autor sadržajno i kronološkim redom prezentira etape kroz koje je Partija na Krku prolazila u ratnom razdoblju.

Ulogom Partije u poslijeratnom razvoju Krka bave se autori u dva završna priloga ovog zbornika. Zdenko Pleše *Privredni i društveno-politički razvoj otoka Krka nakon oslobođenja i KPJ/SKJ* (132—143), ističe da je Partija, boreći se za brži ekonomski, društveno-politički i kulturni razvoj otoka, uspijevala čitavo vrijeme zadržati vodeću ulogu, dok Marinko Pavlić u prilogu *Savez komunista na o. Krku danas* (145—156), prezentira trenutno društveno-političko stanje, ističući spremnost krčkih komunista da i danas budu vodeća snaga u razvijanju samoupravnih i socijalističkih odnosa na otoku i u čitavoj našoj zajednici.

Uz popis sekretara KK KPH i OK SKH te predsjednika Općinske konferencije i komiteta SKH Krk, nalazi se na kraju zbornika na dvadesetak stranica bogat slikovni materijal.

Trud grupe autora koji su surađivali u stvaranju ovog sveska Krčkog zbornika rezultirao je korisnom knjigom u kojoj je cjelovito oslikan napredan pokret na otoku Krku u razdoblju od druge polovice 19. stoljeća do najnovijih dana. To je, kako naglašava u predgovoru urednik, samo pregled na temelju kojeg bi tek trebalo doći do opsežne monografije o radničkom pokretu na otoku Krku, ali i kao takav značajan je prilog ne samo proučavanju zavičajne prošlosti, već je i vrijedan doprinos proučavanju povijesti jugoslavenskog radničkog i komunističkog pokreta.

Zlatko Stubić

ZBORNİK CENTRA ZA DRUŠTVENA ISTRAŽIVANJA SLAVONIJE I BARANJE

20, 1983., str. 412; —21, 1984, str. 562. Slavonski Brod.

Zbornik ima klasičan izgled historijskog časopisa. Glavna rubrika su *Izvorni znanstveni članci*, koja zauzima i do 80% prostora u pojedinom broju. U svakom broju objavi se ponešto od *građe*, uglavnom vezane za slavonsku povijest (tu donekle možemo biti zadovoljni zastupljenošću starije povijesti, bar u 20. broju, gdje su objavljeni »Engelshofenov regulament iz 1747. godine (Prilog za povijest Slavonske krajine u XVIII stoljeću)«, str. 235—53 i »Jedan krajiški popis iz Vojne Hrvatske (La Croatie Militaire)«, 255—62; autor je oba priloga Drago Roksandić). Redovite su i rubrike *Bibliografija*, u kojoj se obrađuju slavonski časopisi i listovi; zatim *Ocjene i prikazi*, te *Časopisi i zbornici*, gdje se daju prikazi i recenzije novih knjiga, povijesnih časopisa i zbornika, kao i *obavijesti* o znanstvenim skupovima, obljetnicama, izložbama i sl.

Autori u Zborniku su radnici CDISB-a i neki redoviti i povremeni suradnici iz Zagreba, Beograda, Osijeka, Novog Sada i dr.

U jubilarnom 20. broju nekoliko je članaka posvećeno obljetnici CDISB-a i samog Zbornika. Između ostalog, tu je bibliografija članaka i priloga objav-

ljenih u Zborniku tijekom dvadesetogodišnjeg izlaženja, kao i bibliografija napisa o Zborniku u drugim časopisima (autor je tih priloga Slavica Ilić).

U posljednja dva broja Zbornika objavljeno je 29 originalnih znanstvenih radova.

Branka Pribić *Prvi politički list Srba u Hrvatskoj* (20, 3—11) daje analizu »Srpskog Glasa«, koji je izlazio u Rumi 1882/3. godine. Osnovao ga je mladi sposobni novinar dr Milan Đorđević. Pojavi lista prethodila su dva događaja: razvojačenje Vojne Krajine i osnivanje Samostalne srpske stranke. U članku se analiziraju osnovne programsko-političke koncepcije lista, od »Pristupa«, preko pisanja lista o hercegovačkom ustanku (1882.) i polemike s Kallayem, do običnih informacija koje je list donosio. Autorica u 21. broju analizira jedan drugi list, točnije, jednu pjesmu iz toga lista: *Poruke 'Sloge' — đakčkog lista u Sremskim Karlovcima i Zagrebu* (1880—1884.) (49—55). Riječ je o pjesmi Radivoja Košutića »Zora sviće«, koja je posvećena narodnom pokretu u Hrvatskoj 1883. Možda analiza ove pjesme i nije detaljna, ali to i nije bila prvenstvena autoričina namjera. Ona je htjela potaknuti na razmišljanje o značenju takvih omladinskih literarnih pokušaja kao »jednog od mnogobrojnih kamačaka koji šire koncentrične krugove. Istraživač je dužan da ih uoči kao *elemenat pokretačke snage.*« (54)

Rasprava *Političko i stručno djelovanje Ignjata Brlića u Hrvatskom saboru i njegov rad na zagrebačkoj Pravoslavnoj akademiji* (21, 3—47) posvećen je 150. godišnjici rođenja jednog od »istaknutijih hrvatskih građanskih političara druge polovine 19. stoljeća«. Anto Milušić u tom svom radu obrađuje Brlićevo djelovanje u Saboru, njegov opozicijski stav prema Rauchu i Nagodbi. I. Brlić djelovao je u Saboru u tri mandata: 1867—71, 1872—5. i 1887—92. O tome zašto je došlo do dvanaestogodišnjeg prekida u Brlićevoj političkoj djelatnosti, Milušić ne govori. Na kraju članka opisana je Brlićeva profesura na zagrebačkom pravnom fakultetu.

Ivan Kovačević: *Ivan Ancel predstavnik hrvatskih socijalista na Kongresu Druge internacionale u Zürichu 1893. godine* (21, 57—76). Ivan Ancel, prvi hrvatski socijalist na nekom kongresu Internacionale, podnio je u Zürichu izvještaj o ekonomskom stanju i radničkoj klasi u Hrvatskoj. Prikazao je historijat radničkog pokreta na prijelazu 1880/90-ih godina. »Boravak I. Ancela na Kongresu u Zürichu značajn je i radi donošenja agrarnog programa hrvatskih socijalista, kao i radi veza sa socijalistima iz balkanskih zemalja... ali i nekih drugih.« (66) U prilogu rada je originalni njemački tekst Ancelovog izvještaja.

Đuri Đakoviću posvećena su dva rada *Djetinjstvo Đure Đakovića i prvi koraci u radničkom pokretu* (20, 13—23) i *Djelatnost Đure Đakovića za vrijeme internacije u Brodskom Varošu (srpnja 1923—svibnja 1927)* (20, 25—40). U prvome autor Ivan Kovačević govori o djetinjstvu i ranoj mladosti poznatog revolucionara. Problem školovanja Đure Đakovića — neki njegovi drugovi i suborci sjećaju se da je bio na školovanju u Sarajevu (odatle takav podatak i u Enciklopediji JLZ), drugi, da se školovao u Slavonskom Brodu kod bravara Josipa Ditricha. Vjerodostojniji su podaci o njegovu školovanju u Derventi, a da je kod Ditricha u Brodu radio. Tu se susreo s naprednim idejama i sudjelovao u demonstracijama. Godine 1905. odlazi u Sarajevo i uključuje se u sindikalni pokret.

Autor drugog članka o Đakoviću je Dragiša Jović. Obraduje četverogodišnje Đurino djelovanje u rodnom mjestu, gdje je bio poslan poslije sarajevskog zatvora 1922. Opisuje stanje u brodskom komunističkom pokretu prije Đurinog dolaska, a zatim njegovu aktivnost. Zbog svojeg svestranog djelovanja Đuro će u proljeće 1927. biti uhapšen i protjeran iz Broda. Ovo je malo poznato, a za brodski komunistički pokret vrlo značajno razdoblje Đurinog života.

Virovitici su u analizirana dva broja Zbornika posvećena tri članka. Dva je autor Mira Kolar-Dimitrijević: *Klasna borba u Virovitici 1918—1920* (20, 55—72) i *Klasna borba u Virovitici 1921—1929* (21, 121—47). Prikazan je razvoj radničkog pokreta u tom gradu s relativno velikim brojem radnika. Od početka 1920. izlazi komunistički list »Prolearac« u 1000 primjeka. Na općinskim izborima u ožujku 1920. pobijedila je lista SRPJ(k) s preko 50% glasova. Tu izuzetnu komunističku djelatnost prekinut će Obznana. Zbog blizine granice policijska će pažnja biti pojačana, a okupljanja radnika onemogućena. U drugom članku kronološki su obrađene društveno-političke i privredne prilike u gradu i okolici i položaj radnika, te aktivnost sindikata.

Treći rad, *Agrarna reforma i kolonizacija na području Virovitice u međuratnom razdoblju* (21, 177—203), napisala je Zdenka Šimončić-Božetković. Problematika podjele zemlje, zakonske odredbe i njihova realizacija na virovitičkom području, smanjivanje veleposjeda čiji su vlasnici uglavnom stranci. Spriječeno je iznošenje zemljišne rente iz zemlje, ali je veleposjed i dalje postojao, a položaj zemljoradnika nije puno poboljšan.

Bogumil Hrabak *Saradnja Čeha i Jugoslovena oktobra i novembra 1918* (20, 41—54) i *Stanovišta bunjevačkih političara o centralizmu, autonomiji i federalizmu 1919—1928* (21, 91—119). U prvome govori o načinu na koji su Česi ostvarivali suradnju sa srpskom vladom i organima Države SHS. Od čeških vojnika traženo je da ostanu u prvim poratnim danima u nekim našim krajevima i da održavaju red. Osobito je to značajno bilo za novostvorenu jugoslavensku mornaricu. Opisani su događaji u Puli do dolaska talijanske mornarice. Hrabak smatra da Masaryk nije htio posredovati u sporu između srpske vlade i Jugoslavenkog odbora zbog svoje zauzetosti u Americi, iako napominje i osobnu nesnošljivost između Trumbića i Masaryka. U drugom radu Hrabak razmatra ideologiju autonomije koja se kod Bunjevaca razvija kroz oštru kritiku centralizma. Odmah od stvaranja Kraljevine SHS bunjevački političari teže stvaranju katoličke Vojvodine u kojoj bi se asimilirale sve ostale katoličke nacionalnosti. Poslije atentana u Skupštini (1928) bunjevci traže ujedinjenje s Hrvatskom.

Anto Milušić, *Rasprava u Ustavotvornoj skupštini Kraljevstva SHS o konceptu i organizaciji lokalne samouprave i o izbornom pravu u lokalnim samoupravnim jedinicama* (20, 153—70). Jedno od najtežih pitanja uređenja Kraljevine SHS bilo je pitanje o organizaciji lokalne samouprave, zbog velikih razlika u državnom uređenju zemalja koje su tvorile novu državu, »a još više zbog jasno izraženih tendencija državnih vrhova ka centralističkom sistemu vlasti« (153). Autor prati razvoj problema lokalne samouprave od Krfske konferencije, preko istupanja raznih građanskih i socijaldemokratskih političara i SRPJ(k) do rasprava u Ustavotvornoj skupštini. Tu su se poslanici

podijelili — protivnici centralizacije bili su hrvatska, slovenska i manji dio srpske buržoazije.

U članku Mile Konjevića *Organizacione i druge veze organizacija KPJ na području Bosne i Hercegovine s pokrajinskim komitetima u Hrvatskoj* (21, 77—90) kao primjer uzeta je veza banjalučke organizacije sa zagrebačkim rukovodstvom. Ocijenjen je značaj takvih veza.

Dragiša Jović *Izbori za Gradsko zastupstvo u Osijeku 11. ožujka 1920. godine* (21, 149—76) prikazuje problematiku tih izbora i predizbornih borbi u kojoj je sudjelovalo pet stranaka i dvije staleške organizacije. Premoćno, s više od polovine glasova, pobijedila je lista SRPJ(k), što je »za građanske političke stranke predstavljalo veliko razočarenje« (170).

Mladenko Colić, *Prepoznavanje (identifikacija) i klasifikacija operacija iz NOR-a 1941—1945. godine* (20, 73—94). Poslije uopćenog uvodnog dijela autor daje kriterije za moguću podjelu operacija NOVJ. Navodi četiri grupe klasifikacija: 1. po cilju, vidu djelovanja i načinu upotrebe snaga (obrambene, kombinirane i napadne), 2. po periodima NOR-a, 3. po značaju i rezultatima, 4. po jačini jedinica koje su operaciju izvodile. Obrađena je samo prva grupa klasifikacija, za ostale su navedene podgrupe.

Organizaciono stanje i rad partijske organizacije u Slavoniji u drugoj polovini 1942. godine (20, 95—111) naslov je rada Slavice Hrečkovski. Autorica prvo prikazuje situaciju u partijskim organizacijama po pojedinim okruzima. S povećanjem broja članova Partija jača svoje djelovanje. Za kvalitetniji partijski rad u Slavoniji velik je značaj imao dolazak Vlade Popovića.

Dane Pavlica autor je dvaju radova o problemima školstva u NOR-u *Uloga Centralnog prosvjetnog odbora za Slavoniju i Srijem u razvoju kulturno-prosvjetnog rada* (20, 113—22) i *Briga narodne vlasti u Slavoniji o obrazovanju kadrova u prosvjeti (1943—1945)* (21, 311—29). U prvome se opisuje djelovanje CPO u tri proljetna mjeseca 1943. godine. Odbor je izgradio solidne temelje za dalje napredovanje na širokom narodnom obrazovanju. U drugom radu bavi se pedagoško-političkim tečajevima koji su organizirani za školovane učitelje (razlozi za organiziranje, mjesta i način organizacije, program koji se izučavao).

U članku *Oblasni narodnooslobodilački odbor za Slavoniju 1943. godine* (20, 123—35) Nada Lazić obrađuje rad i značenje Oblasnog NOO za Slavoniju, koji djeluje prvo kao privremeni, a zatim i kao izabrani organ narodne vlasti.

Zdravko Krnić, *Položaj Njemačke narodne skupine u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj* (21, 205—39). Nacrt statuta NjNS izradio je još prije rata, a u travnju 1941. preuredio ga Branimir Altgayer. Nije prihvaćen jednako u svim njemačkim krugovima, pa je ponovo prerađen i usvojen u lipnju 1941. kao Zakonska odredba o privremenom pravnom položaju Njemačke narodne skupine u NDH. Bila je to samo početna u nizu zakonskih odredbi o Nijemcima. Oni su dobili pravo na zasebnu privredu, vojsku, školstvo, jezik, zastavu, oznake... Imali su i dva predstavnika u Saboru. Krnić u zaključku razmatra razlike između Altgayerovog prijedloga i zakonâ što ih je donijela ustaška vlada. U prilogu rada su četiri zakonske odredbe o NjNS.

Zdenka Lakić, *Programska platforma i organizacioni problemi formiranja Saveza mlade generacije na području Slavonije* (21, 241—98). Prikazano je organizaciono stanje SKOJ-a u Slavoniji i njegova antifašistička djelatnost. Do rata SKOJ je organiziran i masovan u Slavonskom Brodu, Novoj Gradiški, Osijeku i Virovitici. Opisana je situacija oko stvaranja SMG na pojedinim područjima. Na I. kongresu USAOJ-a u Bihacu sudjelovali su i predstavnici SMG iz Slavonije. Djelatnost Saveza imala je značajan prinos za razvoj NOP-a u Slavoniji.

Nada Lazić, *Narodna vlast i organizacija zdravstvene službe u zapadnoj i centralnoj Slavoniji 1941—1945* (21, 299—310). Začeci partizanske sanitetske službe javljaju se u Slavoniji u prvoj polovici 1942. Kako raste broj partizana, raste i broj bolnica. Na oslobođenoj teritoriji počinju se krajem 1942. osnivati i civilne ambulante o kojima brigu vode narodnooslobodilački odbori.

Slavica Hrečkovski autorica je članka *Njemačka četa 'Ernst Thälmann' u jedinicama NOV i POJ u Slavoniji* (21, 331—50), koji je posvećen četrdesetoj obljetnici osnivanja te čete u sastavu 6. slavonskog korpusa. Bila je to jedina njemačka antifašistička jedinica u svoje vrijeme u Evropi (formirana je 15. VIII. 1943). Opisani su uvjeti za nastanak čete. Jedan od osnovnih razloga za formiranje čete autorica vidi u potrebi »da se u okviru NOV Hrvatske omogući okupljanje njemačkih antifašista u jedinicu vlastite narodnosti, kako bi se pod svojom nacionalnom zastavom borili za istinsku demokraciju i slom fašizma koji je nacističkom politikom nanosio sramotu cijelom njemačkom narodu« (341). Osim slavonskih Nijemaca u četu su ulazili i dezerteri njemačke vojske. Navedene su akcije u kojima je četa sudjelovala.

Miroslav Kozle pokušao je u članku *Talijani u Poilovlju i njihov udio u narodnooslobodilačkom pokretu* (21, 351—8) prikazati neke probleme vezane uz doseljenje i život Talijana u Poilovlju, te dati ocjenu njihovog udjela u NOR-u. U prvome je donekle uspio, dok je u drugom nastojanju bio previše štur i nedovoljan.

Anđelko Barbić, *Teror nad Židovima u Slavoniji za vrijeme II svjetskog rata* (21, 359—80). Razmatraju se zločinačke mjere koje su Nijemci i ustaše sprovodili nad Židovima u Slavoniji. Autor razlikuje tri faze: 1. neposredno poslije okupacije, 2. prisilni rad i konfiskacije i 3. deportacije i ubijanje u logorima. Razmatraju se karakteristike svake od tih faza. Posebna je pažnja dana sabirnim logorima u Slavoniji. Već u prvoj godini rata ubijeno je oko 70% slavonskih Židova.

Zbornik Centra za društvena istraživanja Slavonije i Baranje (ranije Historijski institut Slavonije i Baranje) izlazi u Slavonskom Brodu od 1963. je danput godišnje. To je jedini povijesni časopis koji izlazi u ovome dijelu Hrvatske i bavi se uglavnom temama regionalne povijesti. U svakom slučaju Zbornik opravdava izlaženje i daje značajan prinos proučavanju slavonsko-baranjske regije, ali mu se može prigovoriti pretežita usmjerenost na teme iz novije povijesti. U analizirana posljednja dva broja Zbornika (20, 1983. i 21, 1984) od 29 izvornih znanstvenih članaka niti jedan nije posvećen nekoj temi starijoj od jednog stoljeća! Takav stav Redakcijskog odbora (Dušan Čalić, Slavica Hrečkovski, Dragiša Jović, Mira Kolar-Dimitrijević, Mile Konjević i Nada Lazić) nije posve ispravan i oni bi trebali stranice časopisa otvo-

riti i autorima koji proučavaju starija razdoblja slavonsko-baranjske prošlosti. Možda bi za početak trebalo da se i netko od radnika Centra usmjeri na istraživanje Slavonije pod turskom i austrijskom vlašću.

Damir Agičić

PODRAVSKI ZBORNIK 1980, '81, '82, '83.

Koprivnica 1980—1983

Podravski zbornik izlazi od 1975. i vrijedan je prinos znanstvenoj obradi jednog kraja.

Namjena zbornika je i da prikaže položaj i značenje Podravine u razvoju Jugoslavije. Lokalna historiografija, što je i razumljivo zastupljena je u najvećoj mjeri. To je ono što je vrijedno i potrebno, jer otkriva mnoštvo novih zanimljivih podataka i rezultata.

Većina tekstova posvećena je 20. stoljeću i to posebno NOB-u i razdoblju neposredno pred rat.

Dva članka daju povijesni pregled mjesta kroz njihovu povijest:

Krešimir Šalamon, *Iz povijesti đurđevačkog starog grada* (PZ 1980, 344—356). Prati povijesno — spomeničko naslijeđe od najstarijih pretpovijesnih dana do 1606. godine tj. do kraja austro-turskog rata. Mogla bi se uputiti zamjerka da je razdoblje feudalizma opisao pomalo dogmatski.

Marija Winter, *Ludbreški grad i njegovi gospodari* (PZ 1980, 357—359) slično kao i Šalamon iznosi pregled razvitka Ludbrega od dana »kada su 6. god. n.e. tu došli Rimljani« pa sve do najnovijih vremena.

Iz srednjovjekovne povijesti: Alojz Jembrih, *Studenti iz sjeverne Hrvatske na bečkom sveučilištu u XIV. i XV. stoljeću* (PZ 1980, 339—343). Posvetio se problemu koji nije dovoljno valoriziran. Istraživanjem matičnih knjiga bečkog sveučilišta objavljuje spisak studenata (poimenice, te mjesto boravka) iz »Sclavoniae superior«. Dolazi do rezultata da je u razdoblju od 1377. do 1450. u Beču studirao 131 Hrvat.

Kao što je već rečeno većina tekstova se odnosi na 20. stoljeće. Mira Kolar Dimitrijević *Razvoj privrede i radničke klase u Koprivnici* (1918. — 1945. godine) (PZ 1980, 13—25). Daje širok pregled razvoja oslikan s više aspekata. Zastupa teoriju o zaostajanju Koprivnice u industrijalizaciji, u prvoj polovini XX stoljeća.

U PZ 1981. ista autorica *Društveno-ekonomski odnosi u Podravini od 1939. do kraja 1941. godine* (32—45), iscrpno i tabelarno prikazuje društveno-ekonomske odnose u cjelini.

Vrijedno je upozoriti na istraživanja Zdravka Dizdara o razvitku NOP-a. *Djelovanje organizacija komunističke partije Hrvatske u Podravini uoči rata i u toku 1941. godine* (PZ 1981., 7—32). Prikazuje prilike u Podravini u doba stare Jugoslavije i u 1941. godini. Podravina se sukobljavala s istim problemima i suprotnostima kao i ostali naši krajevi.

SVEUČILISTE U ZAGREBU — INSTITUT ZA HRVATSKU POVIJEST

INSTITUTE OF CROATIAN HISTORY
ИНСТИТУТ ХОРВАТСКОЙ ИСТОРИИ

RADOVI

VOL. 18

ZAGREB

1985.

Izdavač: Sveučilište u Zagrebu — Centar za povijesne znanosti
Odjel za hrvatsku povijest

UREDNIČKI ODBOR

Branka BOBAN, Zagreb, Mirjana GROSS, Zagreb, Josip LUČIĆ, Zagreb, Marijan MATICKA, Zagreb, Ivan OČAK, Zagreb, Tomislav RAUKAR, Zagreb, Petar STRČIĆ, Zagreb

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK

Josip LUČIĆ, Zagreb

Adresa uredništva: Centar za povijesne znanosti — Odjel za hrvatsku povijest,
Zagreb, Krčka 1

Časopis izlazi jednom godišnje

Cijena ovog broja iznosi 600 din

Izdavanje časopisa sufinancira Samoupravna interesna zajednica za znanstveni rad SR Hrvatske - VII.

Rješenjem Republičkog komiteta za prosvjetu, kulturu, fizičku i tehničku kulturu SR Hrvatske br. 6859/1 od 5. X. 1982. časopis »Radovi« oslobođeni su plaćanja poreza na promet proizvoda.

Časopis je registriran u Republičkom komitetu za informiranje SR Hrvatske pod br. UP-547/2 — 84 — 1984.

RADOVI 18

Za izdavača
Prof. dr *Josip Adamček*

Lektor
Ivan Tolj

Korektor i tehnički urednik
Franjo Čuješ

SURADNICI U OVOM BROJU

AGIČIĆ Damir, student, Filozofski fakultet Zagreb
BOBAN mr Branka, Centar za povijesne znanosti Sveučilišta, Krčka 1 Zagreb
BOBAN dr Ljubo, Filozofski fakultet Zagreb
BUDAK mr Neven, Filozofski fakultet Zagreb
BUŽIĆ-BOŽANČIĆ dr Danica, Poljana kralja Tomislava 3, Split
ĐURIĆ Vesna, student, Filozofski fakultet Zagreb
FILIPOVIĆ Klara, Šestinski vijenac 22, Zagreb
GOLDSTEIN mr Ivo, Filozofski fakultet Zagreb
GROSS dr Mirjana, Britanski trg 12, Zagreb
KARDUM mr Livia, Fakultet političkih nauka Zagreb
KLOPČIĆ Franc, Linhartova 62, Ljubljana
KUDELJIĆ Zlatko, Turinina 4, Zagreb
LUČIĆ dr Josip, Centar za povijesne znanosti Sveučilišta, Krčka 1 Zagreb
MIJATOVIĆ Anđelko, P. Togliatija 12, Susedgrad, Zagreb
MIROŠEVIĆ mr Franko, Zavod za prosvjetno-pedagošku službu SRH, Zagreb
NIKOLANCI Mladen, B. Ivanovića 10, Split
OČAK dr Ivan, Centar za povijesne znanosti Sveučilišta Krčka 1, Zagreb
PAVLIČEVIĆ dr Dragutin, Centar za povijesne znanosti Sveučilišta, Krčka 1, Zagreb
PEKIĆ mr Milenko, Naučna biblioteka, Zadar
PERIČIĆ dr Šime, Zavod JAZU, Obala oktobarske revolucije 8, Zadar
PRELENDER Ivica, Iza Roka 1, Dubrovnik
STANČIĆ dr Nikša, Filozofski fakultet Zagreb
STRČIĆ dr Mirjana, Kumičićeva 42, Rijeka
STRČIĆ Petar, Arhiv Hrvatske, Zagreb
STUBLIĆ Zlatko, Vlašićka 12, Zagreb
ŠANTEK Darko, Trnac 29, Zagreb
ŠVAB mr Mladen, Leksikografski zavod »Miroslav Krleža«, Zagreb
TARADŽIĆ Branka, student, Filozofski fakultet Zagreb
VRANJEŠ-SOLJAN mr Božena, Centar za povijesne znanosti Sveučilišta Krčka 1 Zagreb
ZORIĆ Damir, Salopekova 18, Zagreb